

קול החינוך

יו"ל ע"י 'ועד הורים'
למסירת מידע
ומשלוח מסמכים
טלפקס: 03-691-5752
דוא"ל: kol581562@gmail.com

חרדה מתהליך מסוכן המתרחש בשכונת נוה יעקב בירושלים

אברכים בני תורה תחת השפעת המפלגה באמצעות מעבר לרשת החינוך שלהם, כאשר עצם התופעה שאברכים בני תורה מעדות המזרח מנהלים מוסדות באופן עצמאי שלא ע"י המפלגה, הוא לצנינים בעיניהם.

ושוב אנו פונים למנהלים היקרים: חוסו על הפיקדון אשר בידכם! אל תנצלו את אי ידיעת ההורים בנבכי ההתנהלות של הת"ת כדי לחולל שינויים!

אל תצעדו בדרך חתחתים זו המובילה את הנוער החרדי למחוזות בלתי ידועים ומסוכנים, ומפקיעה מהם את הזכות והתכלית להתעלות ולצמוח בתורה ויראת שמים כשאיפת הוריהם ושלחם עצמם כבני תורה מעולים - תפארת היהדות החרדית, תפארת עולם התורה, ותפארת לעם ישראל לדורותיהם אחריהם.

אברכים בשכונה מסרו למערכת, כי קיים חשש מיידי שתת"ם נוספים איכותיים של קהילות חשובות בשכונה, ילכו ח"ו בעקבות אותו הת"ת וגם הם יפלו בפיתיון של "רשת מעיין החינוך" ויעברו להיות "מוכר".

על מנהלים יקרים אלו ואחרים שעדיין לא נכנעו, להבין את המוטל עליהם, שכאשר הממסד העריץ של משרד החינוך מתחיל לטפל בתלמודי התורה בכפפות של ברזל, אז ה"רמז" ברור כי יש לברוח בעוד מועד, כי כאשר שוקעים בבורסקי לא הופכים לבעלי ריח יותר טוב, אלא פשוט מאבדים את הסלידה מריחו הרע...

(מעבר לעצם הנושא, מתריעים יודעי דבר, כי המהלך הזה יש בו טביעת אצבעות של פוליטיקאים מרכזיים במפלגת ש"ס הארצית, העמלים ומשקיעים מחשבה כיצד להכניס

תדהמה וזעזוע בקרב ציבור בני התורה, עם היוודע על כוונת מנהל ת"ת ידוע וחשוב לבני אברכים ספרדים, לשנות את מעמד הת"ת מ"מוסד פטור" ל"מוכר" (ולהשתלב ברשת מעיין החינוך של ש"ס), ובכך לסתום את הגולל על עתיד המוסד כ"תלמוד תורה", ולהפוך את הת"ת מ"חיידר" ברמה רוחנית רצויה וגבוהה, לבית ספר בסגנון המתאים לבתי הספר בפריפריה.

כפי שנודע המנהל נימק את צעדו זה, בכך שכשל כח הסבל להתמודד מול הדרישות הגוברות של משרד החינוך מהת"ת. כאשר הכניעה הראשונית היתה בכך, שהדיח מלמד מתפקידו והפכו ל"עוזר" בעקבות הלחץ שהפעילו עליו מטעם משרד החינוך שהמלמדים יהיו בעלי הכשרה ממשלתית כנדרש במוסדות ה"מוכרים".

למרבה האבסורד הלה מדמה, שצעד לא חכם זה ייקל עליו, ופקידי משרד החינוך ירפו ממנו את הלחץ ויוכל לנהל את הת"ת על מי מנוחות, והוא אינו מבין שאם עד כה היה עליו לחץ של 5 קילו לדוגמה, הרי שמעתה הוא יהיה בעל כרחו בלחץ של 500, או שפשוט יעשה כאותו "חכם" שהחליט, מה לו להתמודד יום יום עם היצ"ר, הוא יכנע לו לחלוטין, ומהיום היצ"ר יעזוב אותו לנפשו... וכפי שאכן כן יהיה, לא יהיה עוד צורך בשום לחץ, כי מדוע ללחוץ כאשר נכנעים ומצייתים לכל...

כאשר ת"ת מסויים בשכונת רמות ג', עמד לעבור למעמד "מוכר" פרסמו מרנן גדולי הדור זצ"ל ויבדל"ח שליט"א מכתב זה, שאכן מנע את הפירצה וההנהלה נאלצה לעזוב את משמרתה.

בס"ד ערש"ק קרח תשס"ט

למע"כ הגאון רבי ... שליט"א רב ברמות ירושלים

היות ושמענו שנפרצה פירצה בשכונתכם לשנות ח"ו מעמד רשת של תתי"ם דבר שנאסר ע"י גדולי ישראל, הננו בזה לחזק ידכם ועמכם כל העוסקים במלאכת הקודש בהקמת הת"ת על טהרת הקודש ביסודות נאמנים, ובזכות הבל פיהם של תשב"ר תזכו שתשרה שכינה במעשה ידיכם.

נאום החרד על פירצה בחינוך ילדי ישראל

מיכל יהודה ליפקוביץ

שמואל אויערבך

יוסף שלו אלישיב

אין מנהל לה..

קיצור זמן קיץ בתת"ם מהנהוג עד כה

משרד החינוך, והחל משנה הבאה לא יאשר משרד החינוך שום יציאה לשום טיול לתת"ם שלא ישלחו את כל המלמדים לקורס האמור.

בשבוע שעבר, משנוכח משרד החינוך כי שום מלמד לא פנה אליהם לצורך לימוד הקורס וקבלת התעודה, הסיקו כי אין להם לחכות לבואם של המלמדים אליהם, אלא עליהם ליזום פנייה לתת"ם. הם הודיעו לתת"ם כי במקום שהמלמדים יגיע למשרד החינוך לקורס, הרי שכעת מועיל בטובו משרד החינוך לשלוח את נציגיו לתת"ם, וכך הוחלט לקיים את הקורס ביום חמישי ז' מנחם אב תשע"ו, [יום בו המלמדים אמורים להיות נוכחים במקום עבודתם], ומה יעשו עם התלמידים האמורים להגיע ביום זה לת"ת כיום לימודים רגיל? גם לזה נמצא הפתרון, והוא: להודיע מראש לתלמידים שלא להגיע כלל ביום זה לחיידר, במילים אחרות: זמן קיץ

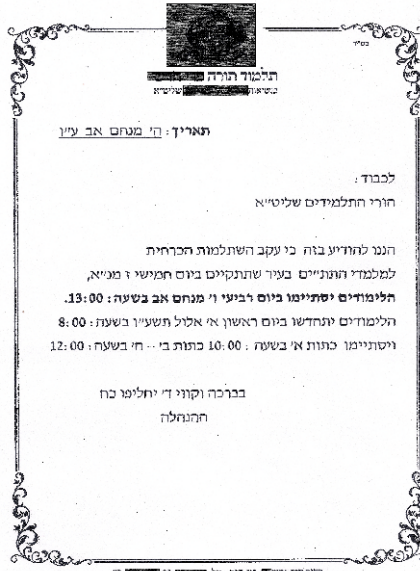
יסתיים ביום רביעי ו' מנחם אב, ולא בתאריך ז' מנחם אב כפי שהיה נהוג עד כה.

כך דרכו של יצר הרע: היום אומר לנו לקצר את זמן הלימודים ביום אחד בלבד, שנה הבאה יאמר לנו לקצר את זמן הלימודים בשבוע, ואחריתו מי ישורנו.

משרואה היצר הרע את הגידולים המבורכים הקיימים במוסדותינו החלה בוערת בו רוח שנאה, וצרה עינו של היצר הרע באלפי תלמידי התת"ם השקועים באהלה של תורה [וכל זאת חודש וחצי לאחר כ"ד סיון תשע"ו שזה תאריך החופש של בתי הספר החילוניים/הממלכתיים] ואשר הבל פיהם מקיים את העולם, וכבר אמר בעל חובת הלבבות 'אתה ישן והוא ער לך'. קם לו היצר הרע והחליט לנעוץ את טלפיו בחומת החינוך.

בת"ת... בבני ברק, קבלו הילדים השבוע הודעה כי זמן קיץ יסתיים ביום ו' מנחם אב, ולא ביום ז' באב כפי שהיה נהוג עד כה. [מצורף המכתב] וזאת מהסיבה שהמלמדים נצרכים ללכת להשתלמות חשובה ונצרכת. מאוד תמוה מה בדיוק אירע ומדוע הקדימו את סיום הלימודים ביום אחד, ובפרט השנה שתשעה באב נדחה ליום ראשון. במה דברים אמורים?

ובכן, לפני מספר חודשים כאשר פנו התת"ם למשרד החינוך בבקשה לקבל "אישור טיול" על הטיולים הנערכים לתלמידים במסגרת הטיול השנתי, נענו המנהלים כי השנה [תשע"ו] ינתן האישור, אך החל משנה הבאה [תשע"ז] דורש משה"ח מכל התת"ם שישלחו את כל המלמדים לקורס הכשרת טיולים מטעם

לקראת יום השנה הרביעי של מרן הגאון פוסק הדור רבינו יוסף שלום אלישיב זצוק"ל הננו להביא מכתב קודש ששלח כהוראה ברורה למנהלי הסמינרים ע"ד אופי המקצועות והשלכתן במקום העבודה העתידית של התלמידות שסיימו את הסמינר. יכלה הזמן להאריך אודות מה שקורה במקומות העבודה ובעיקר אותן בוגרות הסמינרים שעובדות במחשבים בתיכנות וכיו"ב אשר תסמננה שערות הראש לראות היכן הגענו לאחר כעשר שנים שמגמות אלו חדרו לסמינרים. ואמנם מכתבו של מרן זצוק"ל יש בו כדי לתת חיזוק לאותן תלמידות התרות אחר פרנסה בימים אלו, שיתחזקו ויעמדו על משמתן ועתידן ולא יתפתו לצאת לעבודה במקומות מפוקפקים גם במחיר של המתנה עד שיראו ישועת ה' ויקבלו עבודה במקום חרדי מובהק. זכותו של מרן יגן עלינו להנצל מהנסיונות הפוקדים אותנו בשנים האחרונות, אמן.

בס"ד חשוון תש"ע

לכבוד מנהלי הסמינרים בית יעקב הי"ו
כבר קבע מרן בעל החפץ חיים זצ"ל, כי מטרת מוסדות בית יעקב לבנות ישראל, הוא אך ורק לחנך לתורה ר"ש ומידות טובות, וכבר הבענו דעתנו בעבר כי הדברים לא השתנו.
וברור הדבר כי אין ללמד בבית יעקב מקצועות אשר לא שיערום אבותינו ואשר עלולים לגרום לתקלות חמורות בעתיד ח"ו.

כמו"כ פונים אנו למנהלי ומחנכות הסמינרים ולהורים ולבעלים, להשגיח לבל תלכנה בנות ישראל לעבוד במקום העלול להביא תקלות ח"ו ושאינו רוח חכמים נוחה הימנו.
ויהי רצון שתזכו להמשיך לחנך את בנות ישראל בדרך ישראל בבא.

יוסף שלוש אלישיב

חינוך מחדש... תשע"ו

הסבר מפורט על השינוי החוקתי במעמד של "מוסדות הפטור"

באופן גורף לנסיגות החוזרים ונשנים מצד משרד החינוך וגורמי השלטון שלא הפסידו שום הזדמנות לנסות ולחבל במעמד הייחודי והעצמאי של "מוסדות הפטור". וכל יתר מלחמות משרד החינוך במוסדות הפטור, הלא המה כתובים באותיות של דמעות על הגיליונות הקודמים של "קול החינוך".

ההבדלים המהותיים בין שני סוגי המוסדות הללו אינם הבדלי שמות ותארים חיצוניים גרידא. המאבקים הרבים שנוהלו בנושא לא עסקו בהגדרות לשוניות וסיסמאות כאלו ואחרות, אלא בנושא עקרוני המעוגן היטב בחוק, המוסדות המוכרים שאינם רשמיים כפופים לתקנות וסדרים שקבע שר החינוך להפעלתם. 75% משעות הלימודים כפופים להוראות המשרד, אשר ממנה מפקחים שתפקידם לוודא כי מוסדות אלו אכן מציינים להוראות משרד החינוך בכל נושא וענין.

העובדה שעצם הבעלות על המוסד היא לא "ממלכתית" (וכשמו: מוכר שאינו רשמי!) העניק להנהלת המוסדות כוח מסוים להתנגד בנושאים עקרוניים להחלטותיו השונות של משרד החינוך. מציאות מורכבת זו הביאה לכך שיחסי מוסדות המוכר שאינו רשמי עם משרד החינוך הם מערכת יחסית מורכבת ועדינה, כאשר השליטה הבסיסית במוסדות נמצאת בידי המשרד, שנאלץ להתחשב בעקרונות של הנהלת המוסדות. בשנים האחרונות החל משרד החינוך להתעניין יותר ויותר בנעשה באותם מוסדות ולהגביר את הפיקוח המוטל עליהם, מה שהביא לשינויים רבים באופן התנהלותם.

* * *

לעומת זאת, הבסיס החוקי של מוסדות הפטור שונה באופן בסיסי ומהותי. המוסדות הללו אינם מחויבים לעמוד תחת כל תקנה של שר החינוך, הוא איננו רשאי

זה בשנת תש"ט, שנה אחת בלבד לאחר הקמת המדינה, כאשר חוקקה הכנסת את חוק החינוך הראשון - "חוק חינוך חובה". בחוק ההוא נקבעה התבנית הבסיסית של זרמי החינוך השונים במדינה, והיהדות החרדית נקלעה לסכנה שמוסדותיה הפרטיים לא יהיה להם זכות קיום בהיות ואינם מוכרים ב"חוק חינוך חובה" ולאחר מאמץ קשה ופעילות ענפה של מרן החזו"א זצ"ל ומרן הרב מבריסק זצ"ל, הוסכם שהמדינה תפטור את המוסדות המסוימים שמתנגדים לכל פיקוח ושייכות למדינה ולתקציבה. ויקרא שמם "מוסדות הפטור".

ארבעה שנים לאחר מכן ביצעה המדינה רפורמה מקיפה במערכת החינוך, כאשר מטרת המדינה היתה שבחינוך החילוני לא יהיו קבוצות שונות אלא חינוך ממלכתי אחיד וכך גם לדתיים ולחרדים יהיה חינוך אחד בשם "ממלכתי דתי" (במקום רשת החינוך החרדי - ה"זרם הרביעי" שגם הוא פעל למורת רוח של מרן החזו"א והרב מבריסק זצוק"ל ואכמ"ל) רבותינו גדולי הדור שנחרדו מהתוכנית להכליל גם את מוסדות החינוך החרדי כ"ממלכתית", הקימו את ה"חינוך העצמאי ובית יעקב" שקיבלו את התואר החדש "מוכר שאינו רשמי", (מלבד מוסדות הפטור הוותיקים שנשארו על עמדם).

* * *

בשנת תשל"ז החלו תתי"ם רבים מאלו שהיו מאז תחת מטריית "מוסדות הפטור" לקחת תקציבים מ"משרד החינוך". כשבאה לעולם "תכנית הליבה" בשנת תשס"ג החלו הלחצים על התתי"ם שיעברו למעמד "מוכר שאינו רשמי", והיו גם מנהלים שונים שנתנו עיניהם בתיקצוב הגדול יותר שב"מוכר שאינו רשמי" נסיונות אלו נתקלו פעם אחר פעם בהתנגדותם של גדולי ישראל זצוק"ל ויבלחטי"א, שעמדו על המשמר והתנגדו

הנושא של חוק החינוך החדש ושינוי מעמדם של מוסדות הפטור הוא נושא שעבור מרבית הקוראים הינו נושא מעורפל שאינו ידוע לפרטיו השונים, ולפיכך ננסה לעשות קצת סדר בעניין במילים פשוטות, לטובת ציבור הקוראים.

בכדי להבין את המשמעויות החוקתיות של ההסדר החדש, עלינו לסקור בקצרה את הבסיס החוקי והמשמעות המעשית של מעמד 'מוסדות הפטור', ואת ההבדלים המהותיים שבינם לבין מוסדות החינוך ה'מוכר שאינו רשמי', ולאחר מכן ננסה להבין את המצב החדש שעומד להיוצר בעקבות השינוי המהותי המתחולל בימים אלו.

החינוך החרדי נחלק באופן כללי לשני סוגים של מוסדות. הסוג הראשון הינם מוסדות הפטור. מוסדות אלו כוללים את מרבית תלמודי התורה החרדיים הפונים לגרעין הקשה של הציבור החרדי בריכוזים החרדיים הגדולים. לעומת זאת עומדים מוסדות החינוך המוכר שאינו רשמי, שכוללים בתוכם את בתי החינוך של בית יעקב, וכן את בתי הספר לבנים של החינוך העצמאי בפריפריה.

במהלך השנים פרצו את הגדר מספר תתי"ם של הציבור החרדי הקיימים בריכוזים החרדיים ונכנסו תחת ה"זרם המוכר שאינו רשמי". מוסדות אלו נאלצים לעבוד תחת השליטה של משרד החינוך הניכרת על כל צעד ושל ובאה לידי ביטוי בתחומים רבים, והתופעה הייתה למורת רוחם של רבני ותלמידיהו, אשר הדגישו שוב ושוב כי החינוך המוכר שאינו רשמי לבנים נוצר ככורח המציאות ובלית ברירה, ונועד בעיקרו עבור ילדי הפריפריה בלבד, וכן עבור מוסדות החינוך לבנות של בית יעקב.

הבסיס החוקי לשני סוגי המוסדות הללו נוצר בשנותיה הראשונות של המדינה. היה

לקבוע אלו מקצועות ילמדו בהם ואיזה לא, ואיננו יכול להטיל פיקוח בנושאים אלו, כמו בכל נושא שקשור לעצם ההתנהלות החינוכית של המוסדות. הנושאים היחידים שבהם יכול המשרד להתערב הינם נושאים צדדיים, כמו בטיחות והגיינה, וכדומה.

כדי לפתוח "מוסד פטור" ישנו צורך להשיג אישור של משרד החינוך, אך מדובר באישור פורמלי שנוגע לעצם הקמת המוסד, ואיננו נוגע כלל לתכני הלימודים והתנהלותו החינוכית. גם אדם שמעונין להרחיב את דירתו או להקים עסק כל שהוא נאלץ לבקש את אישור הרשויות, אך הרשויות אינם יכולות לנצל כוח זה כדי לקבוע לאותו אדם כיצד לחנך את ילדיו באותה דירה או כיצד תראה המדיניות הכלכלית של אותו עסק, כל עוד איננו מפעיל שם פעילות עבריינית העומדת בניגוד לחוק כל שהוא, כך שהכוח הבסיסי של קביעת תכנית הלימודים נמצאת באופן בלעדי בידי הנהלת המוסד.

במשך השנים המציאו במשרד החינוך כל מיני שיטות כיצד לנסות ולערב את שליטתם בהתנהלות החינוכית של מוסדות הפטור, כמו הקצאת תקציבים מיוחדים למוסדות שמכניסים לימודים נוספים, וכדומה. כמו כן, עצם העובדה שכל מוסד צריך לחדש את רישיון הפעלה מדי שנה, הביאה את אנשי המשרד להמציא שורה ארוכה של קשיים בירוקרטיים שונים ומשונים הגורמים למנהלי המוסדות להיות כפופים לחסדיו של כל פקיד או מפקח מטעם משרד החינוך. כפיפות זו גרמה לכך שגם כאשר משרד החינוך מופיע עם דרישות הגובלות בנושאים יותר מהותיים, קשה למנהלים לעמוד מול מסכת הלחצים. ואכן במהלך השנים חדרו למוסדות הפטור זמורות זרות רבות, למרבה הכאב.

כאשר הגיע החוק לקריאה שניה ושלישית, הכניסו בו היועצים המשפטיים למיניהם תוספת הרסנית במיוחד. בחוק המקורי ניתנה אמנם לשר החינוך סמכות בלעדית לתקן תקנות המחייבות את מוסדות הפטור בכל נושא וענין, הרי שסעיף זה מוקם מלכתחילה כנספח לסעיף 10, שהינו סעיף העוסק בנושא תקצוב מוסדות הפטור. מיקום זה נתן אולי תקוה כל שהיא כי החוק לא יחול על מוסדות שאינם מתקצבים על ידי משרד החינוך.

אולם, בין הקריאה הראשונה והשנייה עובר החוק תחת ידיהם של אנשי הדרג המקצועי, שבצעו בחוק שינויים אחרונים לפני העברתו לקריאה שניה ושלישית. במהלך זה דאגו המחוקקים לסתום את הנוסח החדש גם לסעיף מספר חמש.

סעיף זה איננו נוגע לתקצוב מוסדות הפטור, אלא נוגע לעצם זכות קיומם כמוסדות הפטורים מכל הוראות "חוק חינוך חובה". סעיף הסטורי זה נקבע בשעתו לאחר מאבק ממושך שנוהל באותם ימים על ידי גדולי הדור הקודם, כמרן הרב דבריסק ומרן החזו"א זללה"ה. סעיף זה נותר במשך שישים ושבע שנים ללא שינוי, עד אשר הגיע אל קצו בהנף יד.

המשמעות הנוראה של מהלך זה נועדה להבהיר כי סמכותו של שר החינוך איננה נוגעת כלל לשאלת תקצובו או אי תקצובו של המוסד החינוכי, אלא מטילה צל כבד על עצם קיומו של מוסד שכזה, ההופך למוסד בלתי חוקי במידה ואיננו נשמע להוראות משרד החינוך.

כלשהיא להתערב בנעשה באותם מוסדות, בדיוק כפי שאיננו רשאי להתערב בכל עסק פרטי אחר, שנוקט אף הוא לצורך הקמתו ברשיון עסק מהרשויות הרלוונטיות, אך איננו כפוף לשום גורם שלטוני.

ואכן באותם ימים פרסם ממלא מקום שר החינוך את רשימת מוסדות הפטור, כאשר לרשימה זו לא מצורפת כל התניה או תקנה כל שהיא בשום נושא וענין.

לעומת זאת בסעיף 11 בחוק החינוך הממלכתי שנחקק ארבעה שנים לאחר מכן, בסעיף העוסק במוסדות "המוכרים שאינם רשמיים", ניתנת בידי שר החינוך הסמכות "לקבוע בתקנות סדרים ותנאים להכרזת מוסדות לא רשמיים".

אחרי שהבנו היטב את המעמד החוקי של שני סוגי המוסדות בחוק החינוך הישן שנהג עד לשנים האחרונות, ניטול עכשיו לידנו את החוק החדש שנחקק בימים אלו, ונבחן את ההגדרה החוקית החדשה של מוסדות הפטור.

מה גדולה תהיה התדהמה, ומה עמוק יהיה הזעזוע, כאשר נגלה כי החוק החדש מגדיר את מוסדות הפטור בדיוק באותה הגדרה שבה הוגדרו מוסדות המוכר שאינם רשמי בסעיף 11.

והנה לנו נוסח החוק החדש, בסעיף 10א - "השר רשאי לקבוע, בתקנות, סדרים ותנאים למתן הוראת פטור למוסד חינוך לפי סעיף 5(א), להפעלת מוסד כאמור ולהשתתפות המדינה בתקציבו".

מדהים להיזכר כי הממשלה אפילו לא ניסתה להמציא נוסח חדש, אלא העתיקה במדויק את הנוסח החוקי לגבי מעמדם של מוסדות המוכר שאינם רשמי.

בדברי ההסבר הנלוים להצעת החוק הדברים אף נכתבו במפורש, כאשר שר החינוך מצייין כי הסמכויות שניתנו בידי הינם "בדומה לסעיף 11 בחוק חינוך ממלכתי", שהינו, כאמור, הסעיף העוסק במעמדם החוקי של מוסדות המוכר שאינם רשמי.

דברים דומים ואף חמורים יותר נכתבו על ידי היועץ המשפטי של משרד החינוך, שאישר את הצעת החוק, כאשר הינו מצייין כי החוק מעניק לשר החינוך את היכולת

לקבוע אלו מקצועות ילמדו בהם ואיזה לא, ואיננו יכול להטיל פיקוח בנושאים אלו, כמו בכל נושא שקשור לעצם ההתנהלות החינוכית של המוסדות. הנושאים היחידים שבהם יכול המשרד להתערב הינם נושאים צדדיים, כמו בטיחות והגיינה, וכדומה.

כדי לפתוח "מוסד פטור" ישנו צורך להשיג אישור של משרד החינוך, אך מדובר באישור פורמלי שנוגע לעצם הקמת המוסד, ואיננו נוגע כלל לתכני הלימודים והתנהלותו החינוכית. גם אדם שמעונין להרחיב את דירתו או להקים עסק כל שהוא נאלץ לבקש את אישור הרשויות, אך הרשויות אינם יכולות לנצל כוח זה כדי לקבוע לאותו אדם כיצד לחנך את ילדיו באותה דירה או כיצד תראה המדיניות הכלכלית של אותו עסק, כל עוד איננו מפעיל שם פעילות עבריינית העומדת בניגוד לחוק כל שהוא, כך שהכוח הבסיסי של קביעת תכנית הלימודים נמצאת באופן בלעדי בידי הנהלת המוסד.

במשך השנים המציאו במשרד החינוך כל מיני שיטות כיצד לנסות ולערב את שליטתם בהתנהלות החינוכית של מוסדות הפטור, כמו הקצאת תקציבים מיוחדים למוסדות שמכניסים לימודים נוספים, וכדומה. כמו כן, עצם העובדה שכל מוסד צריך לחדש את רישיון הפעלה מדי שנה, הביאה את אנשי המשרד להמציא שורה ארוכה של קשיים בירוקרטיים שונים ומשונים הגורמים למנהלי המוסדות להיות כפופים לחסדיו של כל פקיד או מפקח מטעם משרד החינוך. כפיפות זו גרמה לכך שגם כאשר משרד החינוך מופיע עם דרישות הגובלות בנושאים יותר מהותיים, קשה למנהלים לעמוד מול מסכת הלחצים. ואכן במהלך השנים חדרו למוסדות הפטור זמורות זרות רבות, למרבה הכאב.

כל אותם הבדלים מהותיים ויסודיים הוגדרו על ידי ספר החוקים במספר מילים פשוטות וברורות: בסעיף 5 לחוק חינוך חובה, שחוקק בשנת תש"ט נקבע כי שר החינוך רשאי "לאשר את הקמתם" של מוסדות פטור, אשר מוסדות אלו פטורים לחלוטין מכל דרישות החוק. החוק הישן איננו מעניק לשר החינוך שום סמכות

עדות מחרידות

על "פיחות" זוחל והולך בתלמודי התורה

רואים לאחרונה, בכל המושג הזה של השתלמויות, של טיולים, שצריכים לעבור קורס של שישים שעות, לא בנושאים של בטיחות, אלא בנושאים של אהבת הארץ וציונות, וכל הנושאים האלה, שהם מכתבים לנו איך ללמוד את הילדים, מה לעשות איתם, שבאמת לא יהיה ביטול תורה כאשר הם יוצאים לטיול..."

"כהנה וכהנה יש מהמפקחים, זה בלי סוף, בלי סוף, היה אפילו, אני יספר מה שהיה ב"תורת אמת", היה ב"תורת אמת" גננת שיש לה בן בחינוך מיוחד, והיא למדה אותו נושא של נגרות כדי להעסיק אותו. שמעה את זה המפקחת, זה מאוד מצא חן בעיניה ואמרה לגננת "בואי, תכניסי קצת נגרות בגי", היא הסבירה לה שלא, זה לא שייך, וההנהלה לא תסכים. "מי זה ההנהלה?" - הרב פרידלנדר. "הרב פרידלנדר? מי זה?" אני אומר את זה באותו סגנון שהיא אמרה, לא נעלבתי, אבל גם אתיקה פשוטה של מפקחת, שבאה ומדברת בפני גננת בכזו צורה על מנהל - זה מראה שהיא מפקחת שבאה ללא הדרכה, וללא הכוונה".

"אני רוצה לקצר, אני חושב שאנחנו במוסדות הפטור מעדיפים לקבל את הפירושים של משרד החינוך, אבל אנא שלא יתערבו לנו בחינוך. כותב לי אחד המפקחים, אני יצטט את המכתב שלו, מדובר במפקח חרדי משלנו, והוא כותב כך: **"האם אתם חושבים שמוסדות החינוך החרדי, יהיו ללא פיקוח ורגולציה ממשלתית? הלא זה לא יעלה על הדעת, זה דומה לדרישה שבית הרפואה מעיני הישועה, יהיה ללא פיקוח של משרד הבריאות"**.

* * *

להלן עדות נוספת של מנהל ת"ת המעיד על ההתערבות החמורה במוסדות הפטור הלא הם החדרים, בכל עניין, בתכני הלימוד, בקבלת תלמידים, בהסמכת מלמדים ועוד ועוד. (הדברים נאמרו בתאריך כ"ז אדר א' תשע"ו): "בכל הנושא הזה נעשה פה פיחות זוחל במהלך השנים, וכשאתה מסתכל, אתה שומע, ואנחנו חברי הנהלת האיגוד אנחנו שומעים מה שקורה בכל האזורים, ומגיעים אלינו חדרים אחרים, אז אנחנו מזדעזעים".

המשך בעמוד הבא 4

שלא הכניסו תלמיד לחיידר בגלל שהוא לא עונה על הקריטריונים של החיידר. בתקנון של החיידר כתוב "משפחות שיש שמה מחשב עם אינטרנט אינם זכאים להתקבל לחיידר". אחת האימהות שהיא כתבת עיתון, שיש לה..., לכן לא רצו לקבל את בנה לחיידר. אז קודם כל, אותה אמא כתבה תחקיר על הבית ספר, ועל כל היישוב, כאשר היא שמה את החיצים שלה על הנושא של אפילו, וכמובן שהחיידר עמד מול משרד החינוך, והיה צריך לנמק. וזה פשוט מגוחך איך שהעניינים התנהלו. שלא נשכח שהחיידר לווה עם עורך דין, וכל זה לא עזר לו. הוא היה צריך לעמוד ולהסביר מה הבעיה בזה שב... מופיעה תמונה של אותה כתבת, והיא מוזמנת להתכתב עם כולם. לא עזר לחיידר שום דבר, למה? כי עורך העיתון של אותו עיתון החליט שה... כן מותר.

זאת אומרת שעמד כאן עורך עיתון מול ועדת הרבנים לענייני תקשורת, והתנצחו ביניהם, כאשר עורך העיתון גבר על ועדת הרבנים. **הילד היום נמצא בחיידר על אפס ועל חמתם של החיידר, זה דבר בלתי נסבל, ודבר חדש שלא היה**.

"מכתבים לנו מתי זמני שעות התפקוד, בצומות מקובל שמסיימים בשתיים עשרה, זה לא מקובל אצל משרד החינוך. מכתבים לנו מתי זה זמן של רישום לחיידר, סוף זמן הרישום זה בכ"ה שבט, כמו בתי הספר החילוניים".

"כאשר באותו מקום דנו על הילד הזה שלא נכנס, הם גם טענו "אתם לא יכולים לבא ולומר שכל המקומות כבר תפוסים, אתם צריכים להשאיר מקום עשר אחוז ל"ועדת ערער", סתם ככה, גם כשאתם שולחים תשובה שלילית של אין מקום, אתם צריכים לכתוב "יש לך את האפשרות לפנות לוועדת ערער של משרד החינוך", הווה אומר שהמנהל נותן רשות לאותו הורה להיות "מוסר" שלו למשרד החינוך, משרד החינוך טוען אין כזה מושג של אין מקום, אתם צריכים להשאיר מקום עשר אחוז לוועדת ערער, **הוא אומר שעשר אחוז מהתלמידים שלנו הם תלמידי משרד החינוך, שהוא קובע מי ילמד בחיידר. זה דברים שלא היו ולא נבראו אף פעם**".

"וזה הולך פיחות זוחל וזוחל, כפי שאנחנו

להלן עדות ממנהל ת"ת (הדברים נאמרו באסיפה מיוחדת של מנהלי התתי"ם בתאריך כ"ז אדר א' תשע"ו).

"זה לא סוד שקיים פיחות זוחל כבר מספר שנים, בעיקר בעקבות שר החינוך הקודם שהכניס מפקחים ומפקחות, שכל אחד עושה מה שעולה על רוחו, והדברים האלה פשוט מחניקים אותנו ולא נותנים לנו לעבוד, **לספר דברים אפשר בלי סוף**, אני רק יאמר מספר דוגמאות, כל מפקח ומפקחת מציבים לעצמם כל מיני מטרות, ללא הכוונה מלמעלה, דברים מאוד..., כפי איך שהם מבינים ומרגישים את עצמם שהם הבעלי בתים. מפקחת שעושה השתלמות היא פונה ישר לגננות, עוקפת את ההנהלה, ומהלכת אימים על גננות שמעזיזות לא להגיע להשתלמות, כאשר הם מבינות שזה נוגד את השקפת עולמם. אני מדבר כאן על השתלמות של חדרים, לא תלמודי תורה ופחות מזה".

"אני שמעתי שהיה לפני כמה זמן, מפקחת שנכנסה בה איזה חשד על ילד שהוא סובל בבית, ישר כבר פנתה למשטרה, ובסופו של דבר לא היה ולא נברא. מפקחת אחרת עומדת מעל דוכן נואמים, באסיפת גננות של סוף שנה, והיא אומרת בזה הלשון "יתשמעו לא נעים לומר את זה, דעו לכם, שכל המלמדים הם בחזקת..., אתם צריכות לדווח לי, המנהלים חושבים כל היום איך להגן על המלמדים" מילים שתסמרנה שערות ראש, שיוצאות ממפקחת של משרד החינוך".

"המדריכות שנשלחות בלי סוף מבוקר ועד ערב, יושבות בגנים ומעירות עשרות הערות בנושאים שאין מקומם אצלנו, המגמה שלהן פשוט לשבור את הגננות הותיקות".

"לדוגמא נכנסת מפקחת, שמעתי עכשיו שבבית שמש הגיעה מפקחת לאיזה גן, הגננת רצתה לקרוא למנהל שילווה אותה עם המפקחת, אז אומרת המפקחת לגננת "עזבי, אל תקראי למנהל, הרי משרד החינוך כבר חודש הפסיק את התקצוב, אם את קוראת למנהל אז הוא פשוט יפטר אותך" והגננת בתמימותה, למה לא, האמינה ונשארה עד ששכנעו אותה שהדברים לא היו ולא נבראו".

"היה חיידר, מפני כבודו של החיידר אני לא רוצה להזכיר את שמו, באחד הפריפריות שלנו,

ההתייחסות לגזירות על הדת - במשנת מרן החפץ חיים זצוק"ל

כבוד אנשי לבב מערכת קול החינוך

אנו חייבים להודות להשי"ת שיש לנו בדורנו גליון קדוש כזה המשמיע קול ה' ברמה, אודות הגזירות הנוראות על הדת ובמיוחד על החינוך הטהור של ילדי ישראל, שזהו יסוד היסודות ועיקר העיקרים בנפש האומה הישראלית.

יש מעט אנשים הטועים ואומרים, מכיון שאנו בגלות, עלינו לקבל גזירת הגלות של אלה המשתלטים עלינו וגוזרים גזירות על הדת. זו היא טעות גורלית שיכולה לכלות את כל היהדות ר"ל. ואני רוצה להוכיח טעותם המוחלטת שזה נגד דעת תורתנו הקדושה, וכפי המתבאר מדברי הפוסק הגדול רבן של ישראל מרן החפץ חיים זצ"ל.

וכה כתב הגרמ"מ זקס זצ"ל ראש ישיבת ראדין, חתנו של מרן הקדוש החפץ חיים זצ"ל (הובא בספר מאיר עיני ישראל ח"ה עמ' 8), זה לשונו:

"מעולם לא עבר יום שבו החפץ חיים לא קונן על מצבה הטראגית של יהדות רוסיה. לאחר שגלה לתוככי רוסיה עם ישיבתו במלחה"ע הראשונה ונאבק לקיים את ישיבתו ברוסיה שלאחר המהפכה במשך כמה שנים, חזר לבסוף לראדין שהיה מקום יותר בטוח יחסית, אם כי תמיד הוא התחרט על צעד זה. וכו'.

במקום לברוח - הוא אמר לעתים מזומנות - היינו צריכים להתמרד נגד השלטון ולהלחם בהם בשן ועין. כמובן שהיינו חסרי משמעות במספר ובכח, אבל כשעומדים בפני איום רוחני מצפים מאתנו לזרוק את הזהירות לרוח ולהתעלם משיקולים פרקטיים כאלה או אחרים. כשנוהגים כך, גם הקב"ה לעומת זאת מיפר את ה"סדר הטבעי" ומחולל נסים, כשם שעשה לחשמונאים בתקופת נס חנוכה, שמסר רבים ביד מעטים וגבורים ביד חלשים.

הוא הכריע והזכיר לעתים קרובות, שרק כאשר את פני היהודים מקדם איום פיזי הם צריכים להעריך ולבדוק את כוחם, לראות אם הם מסוגלים לנצחון בדרכי הטבע. אם הם נחותים במספר, כמו בתקופת מרדכי ואסתר שעמדו בפני המן, עליהם לשוב לכח התפילה ולא להתעסק בהעמדת כוחות גוף נגדם.

לא היתה לנו שום זכות לנטוש את אמונתם של שלש מליון נפשות בידי הבולשביקים ברוסיה - כך חזר ואמר.

היה נדמה שדרישה זו שלא מולאה על ידו כפי שסבר, רדפה אותו. דבר זה נתברר בעליל עשר שנים מאוחר יותר, כאשר החפץ חיים נעמד בראש משלחת - שהיתה מורכבת גם מהאדמורי"ם מבעלזא, גור ואלכסנדר - לוורשה, להפגש עם ראש ממשלת פולין מר ברטל, כאשר הממשלה תיכננה להשתלט על צביון החרדים והישיבות, שבכך היה מקיץ הקץ על החינוך התורני. החפץ חיים הרגיש שהפגישה הזאת עם ברטל היתה ההזדמנות השניה שלו להוכיח מסירות נפש, ואמר שאם הוא לא יצליח לבטל את הגזירה על ידי תחנוניו, הוא יהיה מוכן שלא לציית לממשלה גם במחיר חייו, אם יהיה צורך בכך!

לפני שנכנס לחדרו של ראש הממשלה, פנה הח"ח לרבי מגור ושאל אותו: אתה מוכן לתת את חיך למטרה הזו?! נענה האדמו"ר ואמר: "אני מוכן!" עכ"ל.

למדנו פסק הלכה למעשה ממרן החפץ חיים זצ"ל:

א. כשהשלטון גוזר גזירות על הדת, יש ללחום נגד רוסיה הבולשביקית, ונגד ממשלת פולין, ונגד כל שלטון העומד עלינו לכלותנו.

ב. כשעומדים בפני איום רוחני, יש להתמרד ולהלחם בשן ועין.

ג. בגזירות רוחניות, לא לציית לממשלה גם במחיר החיים, אם יהיה צורך בכך, וכל שכן במחיר של כסף ותקציבים.

ד. אף שאנו חסרי משמעות במספר וברוח, אבל כשעומדים בפני איום רוחני, יש לזרוק את הזהירות לרוח ולהתעלם משיקולים פרקטיים.

ה. כשנוהגים כך, גם הקב"ה מיפר את הסדר הטבעי ומחולל נסים. והשי"ת יתן בלבנו לעבדו בלבב שלם במסירות נפש כפשוטו, ויעזרנו על דבר כבוד שמו.

מ. כהן
בני ברק

▶ המשך מעמוד הקודם

"ואני יתן לך דוגמא שהעביר אלי חבר מכתב שהוא קיבל ממפקח שנקרא חרדי, והוא דורש ממנו, ואני מקריא לך: "לקראת פתיחת שנת הלימודים קבל נא את ברכותיי לשנה טובה ולסיעתא דשמיא", הכל טוב ויפה, אבל אח"כ הוא דורש ממנו את מערכת השעות הכיתתית, תכנית לימודית ודו"ח ניצול שעות שזה בהתאמה לתכנית הליבי"ה, את תקנון בית הספר לקבלת תלמידים, שזה אומר שאנחנו צריכים כשעונים תשובה לילד שאנחנו לא מקבלים אותו מאיזו סיבה כל שהיא - אז אנחנו צריכים לכתוב להורים שבידם לפנות ל"ועדת הערער", ותמיד אנחנו נצטרך להשאיר עשר אחוז מקום פנוי ע"מ שמשרד החינוך יוכל להכניס את מי שהוא רוצה להכניס".

"תקנון אורחות חיים ומשמעת, רשימת ספרי

הלימוד בכל כיתה, ממתי אנחנו צריכים לדווח למשרד החינוך איזה רשימת ספרי לימוד אנחנו לומדים?! אנחנו מרגישים את הפיחות הזוחל, נכון, אז אומרים לך רק תשלח, מה אכפת לך, רק תשלח, אבל היום הם לא מתביישים כבר לכתוב בטופס הצהרה של ניצול שעות תקן שבועיות, אז בכותרת בתשע"ו כתוב "מוסדות פטור" ועל הדף הזה כתוב אנגלית, חינוך גופני, מחשבים. מה, הם לא יודעים שאנחנו לא לומדים את זה? ולא, רק תחתום, אבל אתה יודע זה פיחות זוחל, וזה הולך ונכנס, כמו שאמר מנהל המחוז הקודם: "זו מלחמה בשום שכל עם הרבה נחישות עם הרבה עקביות, עם מקל וגזר". אנחנו מרגישים שזה עובד ככה, זה לא יתכן".

"רק עוד משפט אני רוצה להסביר, הרי אנחנו נקראים "מוסדות פטור", למה אנחנו מוסדות

פטור? למה אנחנו מוסדות פטור שמקבלים חמישים וחמש אחוז ממה שהמדינה מקציבה לילד אחר? - לא משנה שהחמישים וחמש אחוז הזה רחוק מלהיות חמישים וחמש אחוז, וכבר דיברנו ע"ז פעם, בא נגיד שזה באמת חמישים וחמש אחוז - למה אנחנו מוכנים? אנחנו מקבלים חמישים וחמש אחוז ע"מ שהמדינה לא תתערב לנו, היום הדרישות שלהם זה בדיוק כמו שהם דורשים ממוכר שאינו רשמי, בדיוק אותו דבר, אז מה ההבדל בינו למוסדות פטור, רק לגרועותא ולא למעליותא, ע"פ החלטת משרד החינוך כותב אותו מפקח: עד לשנת הלימודים תשע"ז ניתן לאשר מורה שאינו מוסמך להוראה באופן זמני, בתנאים הבאים, בתנאי שהוא ידווח על התחלת לימודים להסמכה בהוראה או שילמד לימודים תוך שלוש שנים..."

האמנם גם התתי"ם נרתמים לסייע לריקון הבריכה?!...

לכבוד מערכת קול החינוך

ברצוני להסב את תשומת לבכם ולב ציבור הקוראים לתופעה משונה שמתחוללת בימים אלו באחד מתלמודי התורה היותר מפוארים, באחת משכונות הפאר של ירושלים. מדובר במוסד בעל שם מצוין, אשר העומדים בראשו הינם אנשי חינוך עתירי מעש, וגם ציבור ההורים השולחים את בניהם לתלמוד התורה הינו ציבור המורכב ברובו מאברכים עמלי תורה. העובדות המשונות המתוארות להלן הופכות למשונות הרבה יותר על הרקע הנ"ל.

בשבועות האחרונים יצאה הנהלת התלמוד תורה ברפורמה מאד יסודית ומקיפה הנוגעת לזמני השיעורים וההפסקות.

עד לאחרונה, מערכת השיעורים שהייתה מקובלת בתלמוד תורה הייתה מקבילה לזו המקובלת בכל תלמודי התורה מקדמת דנא. מערכת זו הייתה בנויה על שלושה שיעורים שנערכו במהלך שעות הבוקר, כאשר השיעור הראשון ארך כשעה וחצי, השיעור השני כשעה, והשלישי שעה ועשר דקות.

בתקופה האחרונה הגיעה הנהלת הת"ת למסקנה כי השיעורים הללו, המקובלים בכל תלמודי התורה, הינם ארוכים מדי עבור הריכוז הקצר של הילדים, ולכן יש לקצר את זמני השיעורים. לצורך כך החליטו המנהלים לחלק את המערכת לארבעה שיעורים קצרים באופן משמעותי, כאשר השיעור הראשון אורך שעה, השני שלוש וחמש דקות בלבד (!!!), השלישי ארבעים וחמש דקות, והרביעי ארבעים דקות.

בנוסף לכך, הזמן הכולל של ההפסקות גדל בכארבעים וחמש דקות. יש לציין, כי מתוך אותם ארבעים וחמש דקות ישנם עשרים דקות בין התפילה לשיעור הראשון, ששימש בעבר כ"הפסקה בלתי רשמית" שהמלמדים היו נותנים לעיתים לתלמידים, והפכו כעת

להפסקה רשמית, כך שיתכן שהתחשיב הנכון הינו תוספת של עשרים וחמש דקות בלבד. בתחשיב פשוט ניתן להגיע למסקנה, כי הזמן של שיעור ממוצע ירד באופן קיצוני ודרסטי, מאורך ממוצע של שעה ושבע דקות לאורך ממוצע של ארבעים וארבע דקות. מדובר בשינוי מאד קיצוני בסגנון הלימודים וצביונם, ובאורך הריכוז הנדרש מן התלמידים.

על פי שמועות שונות שנפוצו בציבור ההורים, מקור השינוי נובע ממדיניות כל שהיא הקשורה למשרד החינוך או אי מי מטעמו. הורים מודאגים פנו למנהל הת"ת, והלה הכחיש נמרצות, וטען כי היוזמה הגיעה מכיוון המלמדים, שטענו כי יש לקצר את זמני השיעורים. מנהל זה ידוע כאיש חינוך שיראתו קודמת לחכמתו, ולפיכך כותב השורות נוטה להאמין באופן ברור לגרסתו, אם כי קיים חשש שהמלמדים הביאו את התזה הזו ממחוזות בלתי רצויים, ממכוני ההכשרה למלמדים המעניקים תוארים ממשלתיים ומחזירים דעות כוזבות ומעוותות למלמדים.

רפורמה זו בנויה על הנחת יסוד לפיה הריכוז האופטימלי של ילד יורד אחרי כארבעים דקות, ולכן עדיף לחלק את הזמן לשיעורים קטנים יותר.

וברצוני לשאול:

(1) הנחת יסוד זו מעולם לא הייתה מקובלת על המלמדים והמחנכים מהדורות הקודמים, שיסדו את תלמודי התורה הוותיקים שחלקם קיימים מזה שלושה דורות ומעלה. הכיצד יתכן לבוא ולעשות רפורמה ולהתחכם על מה שקבעו הדורות הקודמים?!

(2) יתירה מזו, אף אם נניח שאכן בשיטה החדשה ניתן להעביר את השיעורים בקלות יתירה, ולהכניס לתלמידים כמות גדולה יותר

של חומר, אך עדין יש לשקול שיקולים נוספים, מעבר לכמות החומר ונוחותו של המלמד, שהרי לימוד התורה איננו סתם "לימוד חומר", אלא שלימוד התורה מכניס בנשמת הילד קדושה וטהרה, והרי ידוע מחז"ל ומהספה"ק שהלימוד ברציפות יש בו יותר קדושה, וידוע מה שאמרו על "העושה תורתו קרעים קרעים".

(3) ובכלל יש להעיר, שהשיעורים הארוכים המקובלים מקדמת דנא מרגילים את הילדים לריכוז ארוך יותר לכל ימי חייהם, שזהו הרגל מאד חשוב ויסודי לכל חיי האדם, והרי אנחנו שואפים לראות את צאצאינו שתולים בישיבות ובכוללים לאורך ימים, והרי ידוע לכל שהסדרים המקובלים בישיבות הינם סדרים ארוכים של שעות ארוכות וממושכות, ואם הילד לא יתרגל לכך בהדרגה מגיל צעיר, הוא עלול להתקשות חלילה בהגיעו לישיבה לשבת על ספסל הלימודים שעות ארוכות. ילד שהתרגל לשיעורים קצרים, הוא ילד שהתרגל להיכנע לכל גחמה של ריכוז נמוך, שזה הרגל הרסני עבור בן ישיבה שתורתו אומנותו, שעלול להקשות עליו לכל ימי חייו, חלילה. קשה מאד לתאר את גודל ההרס והחורבן שעלול להתפתח ממגמה זו בעתיד, כאשר בחורי הישיבות בוגרי השיעורים המקוצרים לא יהיו מסוגלים לשבת מול הגמרא יותר מארבעים דקות.

אנו מקוים כי אולי פרסום זה יביא להתפכחות אצל הנהלת הת"ת, שהינם אנשים מוערכים ביותר, ואין ספק כי הטעות הנ"ל נעשתה בשגגה גמורה, ובפרט לאור העובדה שעל פי דברי המנהלים הצעד נעשה באופן נסיוני בלבד, ועל כן יש לקרוא להם מעל במה נפלאה זו, הסירו מעל בנינו את החרפה הזו, והמשיכו במלאכת הקודש כדי ה' הטובה עליכם.

על החתום, תושב ירושלים

מחנך חדש - איש חברת החשמל

לכבוד מערכת קול החינוך
בתי תחי' לומדת בכיתה ה' (גיל 11) בבית ספר בבני ברק, שיש בו מנהלת חדרה יראת שמים ומשתדלת להחדיר ירא'ש טהורה לתלמידות ובהצלחה. בית הספר מתפקד מצוין, ולמרות זאת למדתי מהסיפור שאספר, שאי אפשר להינצל מהשפעות זרות במצב של היום, שהשלטון מתערב באופן נורא.

בתקופה בה למדו על ה"חשמל" (לפני פסח השנה), הגיע לבית ספר נציג חברת החשמל, ללמד את התלמידות על הנושא ועל זהירות מסכנות החשמל.

בתי סיפרה, כי פיננו 2 שיעורים עבור הביקור שנמשך כשעתיים, שיעור טבע ו... שיעור פרשת השבוע. וזה השיעור היחיד בפרשה שמתקיים במשך השבוע! כל זאת עבור ביקורו של האיש שנראה חרדי ללא כובע עם כיפה שחורה גדולה, שמרבה לדבר וללהג דברים יתרים והבלים, כשרוב השיעור היה בזבז זמן.

הדבר כשלעצמו חמור מאד, להביא גבר מרצה לילדות בנות 11 כולל המורה שישבה שם כל זמן השיעור, שגם זה על גבול הפריצות ר"ל.

תוך כדי השיעור הביא לילדות כל מיני שעשועים במגנטים, שבזה אמורות היו ללמוד על תכונות החשמל כשהוא כמעט שוכח... שהמטרה העיקרית שלשמה הוא הגיע לכאורה, זה כדי לחנך על הצורך להיזהר מסכנות בחשמל.

ההרגשה האמיתית שפשוט רוצים להחדיר התערבות במחוך, וכל הענין של 'סכנות מחשמל' זה כיסוי טוב כדי לבטל התנגדות.

למחרת שאלתי את בתי שוב, מה היה בדיוק בשיעור, ואז הוסיפה לי פרט נורא שלא שמה לב אליו כלל ביום הראשון, ומכך אנו לומדים איך יכולים דברים לקרות ואנו לא נדע מהם כלל. אלמלא הייתי חוזר ושואל לא היה נודע לי בכלל כל הסיפור הנורא דלהלן:

בתי מספרת שיחד עם המרצה הגיעה אשה (בלשונה של בתי - 'מורה') שגם כן נראית חרדית למחצה, והיא גם כן יושבה כל השיעור! לשאלתי מה לימדה ה'מורה'? ענתה בתי: היא לא לימדה כלום! שאלתי: אז למה היא באה? ענתה בתי: לא יודעת! אולי היא עזרה לו להביא ולקחת את המגנטים וכל חומרי העזר,

אולי, אבל היא לא לימדה כלום! וסתם כך יושבה שם! כן! רק בהתחלה כשהוא התחיל ללמד הוא אמר: שלום, שמי... וזו, זו דבורי!...

הנה אני חושב שלא צריך להוסיף כלום! מבחינתם של אנשי השלטון היה שווה כל ההרצאה בשביל משפט פתיחה זה, אוי לנו שכך עלתה בימינו!

אם זה נקרא **עצמאי**, מה יש לנו לחפש שם!?

סימן שאלה על מחנכת

אני משאיר את שמי וכתובתי עם מספר הטלפון שלי כדי שתוכלו ליצור עמי קשר נוכח חומרת הדברים שאני מבקש ליידע את הקוראים.

ומעשה שהיה כך היה: בתי תלמידת כיתה ח' בבית ספר... בבני ברק, מספרת על שיחה של המורה בכיתה לאחר "יום הזכרון" האחרון, וכך היא אמרה:

"יש לי שכנה שעובדת בצבא, לא שהיא חיילת אלא שעובדת שמה במחשבים, היא מאד בצניעות, אבל הדעות שלה השתנו במשך הזמן שהיא שם וגם אני פחות מדברת איתה. אבל לאחרונה היא שאלה אותי שאלה שלא ידעתי מה לענות לה! היא עומדת בצפירה כי היא עובדת שמה וזה מובן, אבל היא שואלת אותי "מדוע שלא כולם יעמדו בצפירה ואז נרוויח שכל עם ישראל לא ידברו לשון הרע בזמן של הצפירה!?"

וע"ז אמרה לה המורה "לא ידעתי מה לענות לה!"

ולי, כותב מכתב זה, שאלה או ליתר דיוק רעיון נפלא נוסף: נתחיל להנהיג שכל יום כשאנחנו חוזרים מהכולל, נצפה בטלוויזיה למשך חצי שעה (כמובן בתכנים נייטרליים...), וכך נהיה בטוחים שבאותו זמן ננצל מלשון הרע...

זה מזכיר לי בדיחה שאמרו על כופר ידוע, שהוא אף פעם לא מדבר באמצע חזרת הש"ץ... ה"צדקתך" הזה, הוא פשוט טמטום המוחין, שרק בתקופה מבולבלת כשלנו, יכול רעיון אוילי שכזה לבלבל את המוח.

עמידת דום, מלבד שהוא מנהג גויי מובהק, שהוא איסור תורה "ולא תלכו בחוקות הגוי", יש בכך משום הזדהות עם עצם המדינה, שלכל הדעות יסודה והנהגתה היא כפירה במלכות שמים ובצפיה למשיח צדקינו, ואלה של"ע נהרגו בעטיה, רחמנות גדולה עליהם, אבל אין לכך כל קשר עם "קידוש ה'", בדיוק כפי שלא ניתן לומר על שודד שנהרג תוך כדי שוד, שהוא נהרג על קידוש ה'. הרחמנות עליו גדולה עד מאד, שסיים את חייו בצורה כ"כ טראגית, ולא כיהודי, אך מאכן ועד להכניסו להיכל הגבוה

מכל - היכל מקדשי ה', הדרך מאד רחוקה. אוי לנו, שדברים שהיו עד לפני זמן לא רב, פשוטים וברורים אצל כל חרדי, הפכו בשנים האחרונות לנושאים שיש צורך להבהירם ולהסבירם. כשהייתי ילד, זכור לי שהמקסימום היה להשתדל לא להמצא ברחוב חילוני בשעת הצפירה, כדי שלא להרגיז אותם, אבל ברחוב החרדי כולם כולם בלי יוצא מן הכלל, המשיכו ללכת בדרכם, ואם בדיוק הזדמן איזה מזרחניק שנעמד דום, הוא היה ללעג ולקלס. כואב, כואב מאד שהגענו עד הלום. י.ג.

משחקים באש!

כבוד מערכת גליון קול החינוך
השמועות המבהילות והמחרדות הבאות אלינו על השתוללות משרד החינוך בהשתלטותם על החינוך החרדי, אין לך יום שאין קללתו מרובה משל חבריו, והמנהלים נכנעים כורעים ומשתחיים לאדוניהם נותני התקציבים.

והחוצפה הנוראה של מפקחות חרדיות המתערבות ודורשות למעט בהחדרת אמונה לילדים וילדות, כמו זו שהורתה להסיר תמונות על בריאת העולם וכיו"ב בנגנים.

הנני מביא כאן מה שפירש אחד מגדולי הראשונים הרב המאירי בפסוק (תהלים ח, ג) **"מפי עוללים ויונקים יסדת עוז למען צורריך להשבית אויב ומתנקם" - דקאי על התינוקות אשר מיד בתחילת לימודם מתחילים מבראשית ברא אלקים, וגדלים על יסודות האמונה מיד בתחילת השגתם, וכל זאת כדי שלא יתפתו בכגרותם אחרי הכופרים בה."** עכ"ל.

ובכן כל מחנך וכל הורה ישריש בלבות הצעירים את האמונה בבריאת העולם כדי להוציא מלבן של צדוקים ואפיקורסים, ולחזק בלבבם את האמונה.

וכן מובא בספר מאיר עיני ישראל ח"ב עמ' 459 בשם הג"ר חיים יצחק פופקא זצ"ל ששימש שנים רבות את רבו החפץ חיים זצ"ל בראדן, שמעיד "שראה כמה פעמים את מרן החפץ חיים חוזר על מעשה בראשית מתחלת הפרשה ועד ויכולו, כדי לחזק האמונה בבורא ית"ש". וכן מובא שם על הגה"ק ר' אלחנן וסרמן זצ"ל "שבשנותיו האחרונות היה אומר בכל יום מבראשית עד ויכולו השמים וגו' כדי להתחזק באמונה, שהיה אומר כי חיים אנו בתקופה זמן שצריכים עצות ותחבולות בחיזוק האמונה", וכן מובא בשם החפץ חיים "שהיה מייעץ לומר ה"ג עיקרי אמונה בכל יום מהאי טעמא".

וע"י שהעוללים ויונקים יתחזקו באמונה, זה יהיה למען צורריך להשבית אויב ומתנקם, האויבים מבית ומחוץ, ושלוש על ישראל.

קורא קבוע